

K O N S T I T U C I J A
VRHOVNOGA SAVETA
SRBIJE

1912.

MANUSKRIFT ZA SLOBODNE
ZIDARE

KONSTITUCIJA

VRHOVNOGA SAVETA

REDA ŠKOTSKOG STAROG I PRIZNATOG

GLAVA I

O slobodnom zidarstvu

Član 1

Slobodno zidarstvo je ustanova koja širom sveta prikuplja u bratsku zajednicu ljude čistih osećaja, zrelog razuma i čvrstog karaktera, bez razlike vere i narodnosti.

Cilj je Slobodnom Zidarstvu da učini ljude druželjubnim, prosvećenijim i snažnijim i da ih oduševi za rad pojedinačan i u zajednici na korist čovečanstva, pomažući slobodno i mirno razvije prirodnih zakona.

Slobodno zidarstvo sačinjava probrano udruženje braće čija je časnost priznata i koji, spojeni osećajima trpeljivosti, slobode, jednakosti i uzajamne ljubavi, pomažu dobro, otklanjaju zlo, čine milosrđe u najširem smislu i teže da koriste opštoj stvari.

Član 2

Slobodni Zidari potpomažu se uzajamno u svim prilikama u životu.

Među svoje najsvetlije dužnosti stavljaju oni na prvo mesto poštovanje Zakletve koja ih vezuje za Red Sl.. Zidarski i za Vlast Zidarsku.

GLAVA II

O Redu škotskom starom i priznatom

Član 3

Škotski stari i priznati Red, naslednik Sl. Zidarskih tradicija, čuvar mudrih principa, moralne snage i discipline njegove, osnovan je ovakav kakav je danas Velikim Konstitucijama od god. 1762. i 1786.

Član 4

Principi starog i priznatog Škotskog Reda sadržani su u ovoj izjavi:

“Slobodno Zidarstvo ispoveda, kao što je od svog postanka ispovedalo, postojanje Vel. Tv. Vas. i besmrtnost duše.

Ono ne postavlja nikakve granice ispitivanju istine; a da bi svakom zajemčilo tu slobodu, ono iziskuje od svakog trpeljivost (toleranciju).

Slobodno Zidarstvo je dakle pristupno ljudima svake narodnosti, svake rase, svake vere.

Ono ne dopušta u svojim Radionicama tretiranje i rešavanje pitanja političkih i verskih, a prima svakog profanog, makakvog on ubeđenja bio u politici ili veri, samo ako je čovek slobodan i dobre naravi.

Slobodno Zidarstvo ima za zadatak da se bori protivu neznanja u svakom vidu; ono je uzajamna škola čiji je program sveden u ovim pogodbama: ispunjavati zemaljske zakone, živeti kako čast nalaže, vršiti pravdu, ljubiti bližnjeg, raditi bez odmora na dobru čovečanstva i težiti za njegovom progresivnom i miroljubivom emancipacijom”.

Član 5

Za Slobodnoga Zidara Škotskoga Reda priznat je samo onaj, koji je pravilno primljen i kao takav proglašen u redovnoj i u pravoj Radionici istoga Reda i upisan u Matrikulu.

Član 6

Organizovana i priznata tela Škotskoga Reda nose nazive: Loža, Šapitr, Savet, Areopag, Koleč, Tribunal (Sud), Konzistoar i Vrhovni Savet.

Vrhovni Savet je središte Reda.

Član 7

Ova tela imaju svoju organizaciju, unutrašnju hijerarhiju, dužnosti i prava određena zakonima i naređenjima (dekretima) proističućim od Vrhovnoga Saveta kao Najviše Vlasti Reda.

GLAVA III Vrhovni Savet

Član 8

Vrhovni Savet kao regulator Škotskoga Reda starog i priznatog, sastavljaju najmanje 9 aktivnih članova Vel.. Gen.. Inspektora 33.. i poslednjeg stupnja.

Aktivnih članova ne može biti više od 33.

Član 9

U Kraljevini Srbiji postoji samo jedan i jedini Vrhovni Savet. Njegovo je sedište u Dol.. Save Or.. Beograda.

Član 10

Predsednik Vrhovnog Saveta Srbije ima titulu: Vrlomoćni Suveren, Veliki Komander, Veliki Majstor.

Ostali Časnici toga tela su: Vrloštovani Zastupnik Velikog Komandera; Vrloštovani Veliki Generalni Inspektor; Veliki Kancelar; Generalni Sekretar S.. C..; Čuvar Pečata; Veliki Govornik; Državni Ministar; Generalni Prokurator Reda; Veliki Blagajnik, Milosrdnik; Veliki Arhivar, Bibliotekar; Veliki Ceremonijar; Veliki Kapetan Garde; Veliki Ekspert, Veliki Zastavnik.

Član 11

Vrhovni Savet rešava o svima odnosima (stvarima, pitanjima) Reda.

Član 12

Veliki Časnici Vrhovnoga Saveta biraju se većinom glasova i najduže za 9 godina. Oni mogu biti i ponova birani.

Član 13

Ako se u toku vremena uprazni koje Časničko mesto, ono se popunjava izborom. Izbor se vrši odmah, čim se koje zvanje uprazni, a pravo novoizabranoga Časnika prestaje sa istekom onoga Časnika na čije je mesto izabran.

Član 14

Suveren Vel.. Komander i njegov Zastupnik; Vel.. Kancelar, Gener.. Sekretar; i Vel.. Blagajnik, Milosrdnik moraju biti sa sedištem u mestu Vrhovnog Saveta.

Član 15

Vel.. Kancel.. Gener.. Sekret.., Vel.. Govor.., Vel.. Cerem.. mogu imati po jednog ili više pomoćnika koji ih pomažu i po potrebi zamenjuju. Oni se biraju između aktivnih članova Vrhovnoga Saveta.

Član 16

Vrhovni Savet imenuje jednog od svojih aktivnih članova, stanujućih na teritoriju dotičnoga Areopaga, za Vel.. Gener.. Inspek.. koji ga zastupa u svima prilikama za koje nije određen naročiti specijalni Komesar.

Ovaj Vel.. Gener.. Inspektor nosi titulu Vel.. Zastupnika Vrhovnoga Saveta.

Član 17

Rang između raznih kategorija članova Vrhovnoga Saveta utvrđen je ovako:

1. Aktivni Članovi;
2. Neredovni i dopisni članovi; i
3. Pomoćni članovi.

Član 18

Aktivni član Vrhovnoga Saveta koga bi njegova starost ili bolest sprečavala u poslovima i dužnostima, prevodi se u neredovne članove.

Tako se isto postupa i s onim aktivnim članom Saveta, koji bez opravdanih razloga godinu dana ne dolazi na sednice Vrhovnoga Saveta.

Ovi članovi nemaju pravo glasa.

Član 19

Sem aktivnih i neredovnih članova Vrhovni Savet može davati 33. stupanj i drugoj Braći koja u tom slučaju imaju titulu pomoćnih i dopisnih članova.

Član 20

Ovi članovi mogu prisustvovati sednicama Vrhovnoga Saveta i imaju prava savetujućega glasa na njima. Međutim oni ne mogu prisustvovati pri izborima i prijemu aktivnih članova. Ne mogu takođe ispunjavati nikakve funkcije redovnih Generalnih Inspektora; ali zadržavaju prava i dužnosti potčinjenih tela do Konzistoara Prinčeva Kraljevske Tajne zaključno, ako su i ukoliko članovi ovih tela. No, Administrativni je Odbor u pravu da pomoćnom članu poverava i izvesne specijalne misije.

Vrhovni Savet može godišnje izabrati najviše pet pomoćnih i pet dopisnih članova, pa ma koliko praznih mesta bilo.

Član 21

Broj pomoćnih članova ne sme preći dve trećine aktivnih članova.

Pomoćni član prima na sebe obavezu da u danom slučaju vrši dužnosti administracije ili inspekcione misije koje izborom mogu pasti u deo aktivnom članu.

Član 22

Maksimalan broj dopisnih članova ne sme preći dve trećine aktivnih članova.

Niko ne može postati dopisni član, ako nije najmanje tri godine imao udela u poslovima Konzistoara Prinčeva Kraljevske Tajne.

Član 23

Čim se uprazni koje mesto među nosiocima 33. stp., aktivni članovi svaki posebice i individualno upućuju Administrativnom Odboru imena Braće koju predlažu kao kandidate na upražnjena mesta aktivnih, dopisnih ili pomoćnih članova.

Imena predloženih kandidata unosi Administrativni Odbor svake godine do 31. oktobra u spisak, u koji može upisati i druga lica. Ovaj spisak razasilje aktivnim članovima najmanje deset dana pre rada na kom će se izvršiti izbor.

Na ovom radu Vrhovni Savet utvrđuje prvo količinu mesta raznih kategorija za popunjavanje. Posle toga pristupa se izboru.

Član 24

Vrhovni Savet može naimenovati počasnim članovima Braću sa strane, koja su na 33. stp., a koja su učinila značajne usluge masoneriji.

GLAVA IV

O funkcijama Velikih Časnika

§ 1. – Suveren Veliki Komander, Veliki Majstor

Član 25

Suver.. Vel.. Kom., Vel.. Majstor predsedava sednicama Vrhovnoga Saveta. On može, ako za dobro nađe, predsedavati i svima komisijama i odborima koje bi Vrhovni Savet naimenovao.

On je u pravu da predsedava svugde, gde se pojavi u juristikciji Vrhovnoga Saveta.

Član 26

Suv.. Vel.. Komand.., Vel.. Majstor objavljuje dekrete i rešenja Vrhovnoga Saveta; potpisuje sve akte ovog masonskog tela; izdaje nužna uputstva za saziv redovnih i vanrednih sastanaka; daje godišnju reč; i određuje islanstva koja bi predstavljala Vrhovni Savet.

Član 27

Suv.. Vel.. Komand.., Vel.. Majstor bira jednoga od članova Administrativnoga Odbora za Ekonoma, čija je dužnost da potpisuje sva novčana naređenja bilo po redovnim, bilo po dobročinitim izdacima.

§ 2. – Zastupnik Vel.. Komandera

Član 28

Zastupnik Vel.. Komandera predstavlja i zastupa ovoga u njegovom odsustvu. U tom slučaju ima ista prava i prerogative kao i Vel.. Kom.., Vel.. Majstor.

§ 3. – Veliki Generalni Inspektor

Član 29

U odsustvu Suv.. Vel.. Kom.. ili njegovoga Zastupnika, skupovima predsedava Vel.. Gener.. Inspektor, a kad njega nema, onda predsedava Časnik po starešinstvu označenom u članu 10.

Član 30

Sva lična pitanja koja bi mogla da stvore nesporazum među braćom od 19-32. stp.. ispituje i ceni Vel.. Gen.. Inspektor.

§ 4. – Veliki Kancelar, Generalni Sekretar

Član 31

Vel.. Kanc., Gen.. Sekretar vodi zapisnik odluka Vrhovnoga Saveta i Administrativnoga Odbora.

Član 32

Zapisnici minulih radova čitaju se, usvajaju i potpisuju na prvom narednom radu.

Član 33

Vel.. Kanc., Gen.. Sekret.. saziva Članove Vrhovnoga Saveta po naređenju ili sporazumno sa Suv.. Vel.. Komanderom na sastanke.

U njegovu dužnost i nadležnost, a pod upravom Suv.. Vel.. Kom.. spada vođenje prepiske, kao i izdavanje certifikata, diploma i patenata.

On sprema "Godišnjak"; vodi nadzor pri štampanju rukopisa i formulara; sastavlja i potpisuje "po naređenju" sve dekrete, odluke, dokumente i uopšte sva pismena Vrhovnoga Saveta.

Član 34

Sve važnije akte potpisuje Suv.. Vel.. Komander i Vel.. Kanc., Gen.. Sekretar, a pored potpisa udara se i službeni pečat.

Član 35

Na svršetku godine Vel.. Kan., Gen.. Sekret.. predaje u arhivu svršenu prepisku, dokumente, knjige i brošure primljene u toku godine.

Član 36

Vel.. Kanc., Gen.. Sekret.. čuvar je službenoga pečata i ostalih žigova Vrhovnoga Saveta.

Član 37

On stavlja pečate na diplome i vodi registar dokumenata, na koje je stavio pečat ili žig, s naznačenjem datuma i rednog broja njihovog.

Član 38

Atribucije eventualnoga Zastupnika Vel.. Kanc., Gen.. Sekret.. istovetne su. Ovaj može čak i voditi i onda zapisnik, kad je Vel.. Kanc., Gen.. Sekr.. prisutan radu.

§ 5. – Vel.. Govornik, Državni Ministar, Generalni Prokurator Reda

Član 39

Vel.. Govornik je čuvar i organ zakona. Na njegovom stolu je Konstitucija i Opšti Pravilnik Reda. On se stara za njihovo tačno primenjivanje i ulaže protest za svaki akt, svaku odluku i svako rešenje, koje bi bilo u suprotnosti s njima.

Član 40

Posle svakog rešavanja i po zavrenoj debati Vel.. Govor.. svodi mišljenja, iznosi suštinu i čini svoje zaključke. Docnija debata o dotičnom pitanju isključena je.

Član 41

Prilikom uzvišavanja na 22. i 23. stp.. Vel.. Govor.. drži svečan i prikladan govor.

Član 42

Na pogrebima umrlih Članova Vrhovnoga Saveta Vel.. Govornik drži nadgrobne govore iznoseći pokojnikove radove i zasluge učinjene u Redu.

Član 43

U odsustvu Vel.. Govornika zastupa ga njegov pomoćnik. Ako je ovom poverena izrada kakvoga predmeta, on ga dovršava i izvodi svoj zaključak i onda kad je Vel.. Govornik prisutan. U tom slučaju on sedi na mestu Vel.. Govornika sve dok svodi mišljenje i daje svoje zaključke, ili dok podnosi izveštaj o poverenom mu predmetu. Tek kad to svrši odlazi na svoje stalno mesto.

§ 6. – Vel.. Blagajnik – Milosrdnik

Član 44

Vel.. Blagajnik je jedini čuvar novca i novčanih vrednosti Vrhovnoga Saveta.

On naplaćuje uloge od Članova Vrhovnog Saveta, ko i takse za uzvišenja, diplome, vize, certifikate i ostalo; vodi uredne knjige o primanju i izdavanju i ne isplaćuje ni jedan izdatak koji nije priznat od Administrativnog Odbora ili odobren od Vrhovnoga Saveta; a svaki dokumenat izdavanja overava prethodno Ekonom (Čl. 27).

Član 45

Svake sednice obnaša se torba milosrđa u korist masonskih milosrdnih dela.

Prikupljen novac u torbi upisuje se u zapisnik i ulaže na priplod.

Bt.. koji bi bio prinuđen da ode sa sednice pre završetka rada, mora spustiti u torbu svoj prilog.

Član 46

Iz prikupljenih priloga na ovaj način obrazuje se fond za milosrđe, potpuno nezavisan i zaseban od opšte Blagajnice. On je namenjen isključivo za pomoć nevoljnoj Braći i za razvitak masonskih humanih dela.

Član 47

Vrhovni Savet ostavlja zajedničkoj brizi i uviđavnosti Suv.. Vel.. Kom., Vel.. Kanc.. Gen.. Sekr.. i Vel.. Blag., koliku će pomoć u danom slučaju odrediti i dati. Međutim Suv.. Vel.. Kom.. može i sam narediti da se iz Fonda za milosrđe izda do 50 dinara odjedanput.

Član 48

Izdaci iz Fonda za milosrđe čine se samo na priznanicu, potpisanu u prisustvu Vel.. Blag.. od strane lica kome se pomoć daje.

Član 49

Ako koji od članova Vrhovnoga Saveta nađe da treba nekom učiniti pomoć, obraća se za to Časnicima označenim u čl. 47. On može biti pozvan i u sednicu da iznese razloge koji su ga rukovodili za posredovanje.

Član 50

Na svršetku računske godine (31. decembra) Vel.. Blag.. podnosi Administrativnom Odboru računski izveštaj, a Administrativni Odbor, pošto ga je pregledao i odnosne dokumente proverio, predaje sve to na odobrenje Vrhovnom Savetu.

Odobrenje Vrhovnog Saveta je razrešnica za Vel.. Blag.. Milosrdnika.

Primanje izveštaja i njegovo odobrenje upisuje se u zapisnik.

§ 7. – Veliki Arhivar – Bibliotekar

Član 51

Vel.. Arhiv.. je čuvar akata, dokumenata i rukopisa masonskih.

On je takođe čuvar knjiga, crteža, medalja, diploma i brošura masonskih ili profanih, koje pripadaju Vrhovnom Savetu. O svemu tome on vodi potrebne spiskove i kataloge.

Član 52

Arhiva i Biblioteka, za koje nosi odgovornost Arhiv.. – Bibliot.., smeštene su i čuvaju se u lokalima Vrhovnoga Saveta.

On izdaje knjige ili druge dokumente iz Arhive i Biblioteke samo na reverse o kojima vodi naročiti registar.

Od ovoga se izumilju knjige i dokumenti, za koje postoji rešenje da se ni u kom slučaju ne mogu iznositi iz lokala.

Katalog svih knjiga i dokumenata vodi Vel.. Arhiv.. po uputu i odobrenju Administrativnog Odbora.

§ 8. – Veliki Ceremonijar

Član 53

Vel.. Ceremonijar asistira pri uzvišenjima; on uvodi posetioce u Hram i izvršuje naređenja Suv.. Ve.. Kom.. u pogledu ceremonija.

§ 9. – Veliki Kapetan Garde

Član 54

Vel.. Kapetanu Garde povereno je staranje za unutrašnju i spoljašnju sigurnost Hrama.

§ 10. – Veliki Ekspert, Zastavnik

Član 55

Vel.. Ekspert Zastavnik ispituje posetioce pre njihova ulaska u Hram i uverava se o ispravnosti njihovih masonskih dokumenata.

U svima ceremonijama gde članovi Vrhovnoga Saveta učestvuju kao telo, Vel.. Ekspert Zastavnik nosi pred njima i pri njihovu ulasku u Hram Zastavu Reda.

GLAVA V

O sastancima Vrhovnoga Saveta i Administrativnoga Odbora

§ 1. – Sastanci Vrhovnoga Saveta

Član 56

Van sednica određenih Velikom Konstitucijom, Vrhovni Savet sastaje se u novembru – radi izbora i promocija, a u maju – da svetkuje dan postanka svoga. On se takođe sastaje i kad ga sazove Suv.. Vel.. Kom.. odnosno njegov Zastup.., ili kad to zatraži Administrativni Odbor.

Član 57

Članove Vrhovnoga Saveta saziva po naređenju Vel.. Kanc., Gen.. Sekretar.

On se stara da Braća prime poziv najmanje tri dana pred zakazani sastanak.

Član 58

Kad je Vrhovni Savet pravilno sazvan, može se punovažno rešavati samo tako, ako su na sastanku prisutni najmanje trećina aktivnih članova njegovih i ako mu predsedava Suv.. Vel.. Kom.. ili njegov Zastupnik, ili najzad onaj koji u takvom slučaju može da zamenjuje.

Član 59

Uza svaki predmet, podnesen na rešavanje Vrhovnom Savetu, mora biti i izveštaj Administrativnoga Odbora o njemu.

Svaki član Vrhovnoga Saveta ima prava da iznese svoje gledište posle pročitana izveštaja.

Vel.. Govornik ima završnu reč posle koje se predmet stavlja na glasanje.

Član 60

Glasanje je javno, ali po zahtevu trećine prisutnih članova može se obaviti i tajno.

Član 61

Odluke se donose apsolutnom većinom glasova. Pri jednakoj podeli glasova smatra se da je predlog odbačen.

Član 62

Odluke Vrhovnoga Saveta zovu se Dekreti. Bez obzira na formulu: U.. S.. B.. V.. T.. S.. S., koja odgovara latinskoj: U.. T.. O.. S.. A.. G.. A.. I., svaki Dekret ima još i ovo zaglavlje: U ime Vrhovnoga Saveta Srbije.

Član 63

U korespodenciji Vrhovnoga Saveta upotrebljavaju se datumi julijanskoga i gregorijanskoga kalendara.

Član 64

Najmanje jedanput godišnje objavljuje Vrhovni Savet izveštaj o svojim radovima i imenik svojih Časnika i Vel.. Inspektora. U imenik ulaze i Časnici Areopaga, Šapitra i Loža pod njegovom vlašću ili zaštitom. Izveštaj se razasila svima Masonskim Vlastima s kojima je Vrhovni Savet u prijateljskoj vezi i korespodenciji. On se takođe razdaje i svakom Bratu od 22. stup. pa navise.

§ 2. – Administrativni Odbor

Član 65

U Vrhovnom Savetu postoji Administrativni Odbor. Ovaj Odbor sastavljaju: Suv.. Vel.. Kom.., njegov Zastupnik, Vel.. Gener.. Inspektor, Vel.. Kanc.. Gen.. Sekretar, Vel.. Govor.., Vel.. Blag.. Milosr.. i jedan član Vrhovnoga Saveta. Oni se biraju na tri godine, a mogu biti i ponovo birani.

Vel.. Predstavnici Vrhovnoga Saveta pri Areopagu (čl. 16) pozivaju se takođe u sednice Administrativnoga Odbora, gde imaju savetodavni glas.

Član 66

Administrativni Odbor rešava punovažno s tri prisutna člana svoja, ako su među njima Suv.. Vel.. Kom.. ili njegov Zastup.., Vel.. Govor.. i Vel.. Kanc.. Gen.. Sekretar; inače za punovažno rešavanje potrebno je da ima pet prisutnih članova.

Član 67

Administrativni Odbor sastaje se redovno jedanput mesečno, izuzimajući letnje ferije.

On rešava po svima predmetima upućenim Vrhovnom Savetu, kao i po tekućim administrativnim poslovima, o čemu podnosi izveštaj na prvom narednom sastanku Vrhovnoga Saveta; ceni takođe i žalbe, traženja i reklamacije Masonskih Tela i iznosi ih preh Vrhovni Savet na rešavanje, ako tome ima mesta; vodi korespodenciju; odgovara na pitanja koja su mu upućena; i posređuje bratski u diskusiji koja bi mogla izazvati nesporazum ili rascep.

Jednoga od svojih članova Administrativni Odbor određuje za izvestioca.

Član 68

Administrativni je Odbor ujedno i Finansijski Odbor. On se stara o svima primanjima i pregleda i utvrđuje Blagajničke račune.

GLAVA VI

Odnosi Vrhovnoga Saveta prema stranim Masonskim Vlastima

Član 69

U cilju održavanja i proširenja harmonije među Masonima i zajedničkoga rada na napretku Reda, Vrhovni Savet Srbije uspostavlja i održava veze sa svim Vel.. Mason.. Vlastima koje su postale redovnim putem.

Član 70

Službene veze sa Vel.. Zid.. Telima uspostavljaju se uzajamnim naimenovanjem Velikih Predstavnika.

Za svoje Vel.. Predstavnike kod drugih Mason.. Vlasti bira Vrhovni Savet jednog od predloženih kandidata apsolutnom većinom glasova.

Kandidate za Vel.. Predstavnike stranih Masonskih Vlasti pri Vrhovnom Savetu Srbije određuje Suv.. Vel.. Kom.. iz redovnih članova 33. stupnja.

Član 71

Vel.. Predstavnici pri saveznim Vrhovnim Savetima kao i pri drugim stranim Mason.. Vlastima, nose odličje kao znak i ukras svojih visokih funkcija. To je odličje srebrni krst od osam krakova u emalju. Ono se nosi na levoj strani grudi.

Član 72

Vel.. Predstavnici stranih Mason.. Vlasti pri Vrhovnom Savetu Srbije podnose ovima pisane izveštaje o kretanju i stanju Masonerije u Srbiji na svršetku svake godine.

Ovi izveštaju objavljuju se i u Godišnjaku Vrhovnoga Saveta Srbije.

GLAVA VII

Sredstva i izvori

Član 73

Izdaci za administraciju Reda podmiruju se iz ovih izvora:

1. iz taksa za osnivanje Loža, Šapitra i Areopaga;
2. iz uloga koji plaćaju Areopazi, Šapitri i Lože;
3. iz taksa od inicijacija;
4. iz taksa od certifikata, patenata i diploma;

5. iz taksa za Rituale izdate pojedinim Radionicama;
6. iz uloga članova Vrhovnoga Saveta i Radionica; i
7. iz dobrovoljnih priloga.

Član 74

Takse koje se naplaćuju u korist Vrhovnoga Saveta Srbije ove su:

Za osnivanje Simboličke Lože..... 100 din
Za osnivanje Šapitra 150 din
Za osnivanje Areopaga 200 din

Član 75

Areopazi plaćaju Vrhovnom Savetu utvrđene takse za svaki stupanj (čl. 88).

Šapitri uplaćuju u kasu Vrhovnog Saveta po 1 dinar godišnje za svakog svog člana.

Član 76

Takse za uzvišenja pri Masonskim Telima od 19 – 32. stp.. sa sedištem u Beogradu sledeće su:

Za 19 – 22 stp.. din
Za 23 – 26 stp.. din
Za 27 – 28 stp.. din
Za 29 stp.. din
Za 30 stp.. din
Za 31 stp.. din
Za 32 stp.. din

Član 77

Taksa za uzvišenje na 33. stp.. iznosi 100 dinara.

Član 78

Sem taksa navedenih u čl. 76 i 77. polaže se još po dva din za račun Bta.. pomagača od svakog unapređenja.

Član 79

Članovi Vrhovnoga Saveta dobijaju za cenu od 5 din jedan primerak Konstitucije i Opšteg Pravilnika.

Član 80

Braća na 22, 28 i na 30 stp.. dobijaju diplomu i plaćaju za nju taksu od 20 dinara.

Član 81

Pri uzvišenju na 26, 29, 31 i 32 stp.. diplomu overava Vrhovni Savet. Za svako overenje plaća se 5 dinara.

Član 82

Overenje diplome vrši Vel.. Kancelar Generalni Sekretar onog dana, kog je uzvišenje izvršeno.

Član 83

Braća uzvišena na 33. stp.. plaćaju za diplomu 10 dinara.

Izabrani pomoćni član za aktivnoga člana Vrhovnoga Saveta dobija novu diplomu uz taksu od 10 dinara.

Član 84

Vel.. Kanc.. Generalni Sekretar vodi naročiti spisak s rednim brojevima o izdatim i overenim diplomama.

Član 85

Na svaku diplomu dolazi pečat Vrhovnoga Saveta.

Član 86

Vrhovni Savet može oprostiti ili smanjiti taksu za diplome.

Od ovog smanjenja izuzimaju se diplome za uzvišenja na 31,32 i 33 stp..

Član 87

Taksa naplaćena u korist Bta.. pomagača ne može se ni smanjiti ni oprostiti ni u jednom slučaju.

Član 88

Areopazi sa sedištem van Beograda plaćaju Vrhovnom Savetu od svakog uzvišenja ove takse:

Za 19 – 22 stp.. 10 din

Za 23 – 26 stp.. 15 din

Za 27 – 28 stp.. 20 din

Za 29 stp.. 25 din

Za 30 stp.. 30 din

Ove takse se naplaćuju u svakom slučaju, bez obzira na eventualne takse za račun Areopaga.

Član 89

Sve takse navedene u čl. 75 i 88, polažu se Vrhovnom Savetu odmah čim se naplate ili najdalje do početka oktobra svake godine. To se mora da poklapa s izveštajem o broju članova i uzvišenja, koji se podnosi Vrhovnom Savetu.

Član 90

Radionica koja ne bi određenoga roka ispunila svoje obaveze, biće pismom u tri maha, a u razmacima

od po mesec dana, pozvana od strane Vel.. Blag.. da to učini; a ako ni posle ove opomene ne položi dužnu sumu, može biti zatvorena i izbrisana iz Matrikule.

Član 91

U cilju jednakoga rada i primenjivanja obreda, kao i zarad potpunosti znanja i pouka Masonskih, Vrhovni Savet daje Ložama, Šapitrima i Areopazima odgovarajuće Rituale po kojima se upravljaju u radu.

Za svaki primerak Rituala polaže se unapred suma od 20 dinara.

Član 92

Nijedna Radionica ne može i ne sme raditi po Ritualu koga nije izdao Vrhovni Savet Srbije i na kom nema pečata njegovog.

Član 93

Zidari od 22. stupnja najviše plaćaju godišnjinu od 12 dinara.

Član 94

Godišnjina predviđena prethodnim članom polaže se početkom meseca januara svake godine; a prikuplja je na svoju priznanicu Vel.. Blagajnik.

Član 95

Bta.. koji bi odocnio s tromesečnom uplatom uloga, opominje Vel.. Blag.., odnosno Blag.. njegove Lože pisanim putem i poziva ga da je položi u roku od 30 dana.

Po isteku ovoga roka izvestiće ga Vel.. Kanc.. Generalni Sekretar, odnosno Sekr.. njegove Lože pismom, da niti će biti pozivan niti imati pristupa na

radovima, dokle god ne ispuni svoje novčane obaveze, a po isteku tri meseca od toga vremena, da će biti izbrisan iz spiska.

Član 96

Administrativni Odbor može osloboditi u celosti ili delimično od plaćanja pojedinu Braću za koju se uveri da nisu u stanju plaćati svoje novčane obaveze.

GLAVA VIII

Počasti i prerogative – Dekoracije

§ 1. – Počasti i prerogative

Član 97

Mason redovnim putem uzvišen na 33. stp.. stiče odlike, titule i privilegije Vel.. Gen.. Inspektora Reda.

Član 98

Vel.. Gen.. Inspektori imaju za zadatak da poučavaju i prosvećuju svoju Bću., da među njima održavaju slogu i ljubav prema bližnjem, da se sami pridržavaju, a i da podržavaju kod ostali Masona tačnost i ispravnost u radovima svakog stupnja, da upotrebe svu svoju moć na savesnu primenu Doktrina, Principa, Konstitucije, Opšteg Pravilnika i drugih Uredaba Reda, kako bi se svukud i svakad manifestovali kao radnici na polju ljubavi, mira i milosrđa.

Član 99

Vel.. Gen.. Inspektor jednoga, ne može biti u isto vreme i član drugoga Vrhovnoga Saveta.

Poslednji 33. stupanj ne predstavlja nikakvu vlast ni u jednoj zemlji gde je dat, niti u drugoj kakvoj

zemlji, sem ako je njegov nosilac ujedno i član Vrhovnoga Saveta. On je samo rang, titula Masona bez ikakve naročite funkcije.

Član 100

Vrhovni Savet može svoga redovnoga člana delegirati u države u kojima nema Vrhovnoga Saveta 33. stupnja, sa zadatkom da ga onamo ustanovi, pridržavajući se odredaba iz § 2. čl. III Velikih Konstitucija od 1786., a po prethodnom pribavljenom mišljenju i pristanku većine Vrhovnih Saveta koji su u Savezu.

Član 101

Delegat Vrhovnoga Saveta ne može upotrebiti svoja punomoćstva u zemlji gde već postoji Vrhovni Savet, osim ako ga za to ovaj ovlasti.

Član 102

Vel.. Gen.. Inspektor koji nije delegiran, nema nikakve vlasti u zemlji gde postoji Vrhovni Savet.

Član 103

Vel.. Gen.. Inspekt.. 33. i poslednjeg stupnja ne može sam svojom vlašću dati nikom i nikakav stupanj Masonski, niti mu dati diplomu ili patent.

Član 104

Pri svima Masonskim ceremonijama, gde bi članovi Vrhovnoga Saveta prisustvovali kao telo, kao i u svima svečanim povorkama, gde figurišu visoki stupnjevi, oni idu na posletku. Dva najviša Dostojnika koračaju iza njih, a Vel.. Kapetan Garde i Vel.. Zastavnik idu pred njima.

Član 105

Kad je kakva Radionica Škotskog Starog i Priznatog Reda izveštena da joj je došao Suv.. Vel.. Kom.. Vel.. Mstr., devetoro Bće.. noseći zvezde, a predvođeni dvojicom Ceremonijara, od kojih jedan nosi mač na jastučetu, izlaze pred njega na ulazak Hrama radi dočeka. Starešina Radionice pozdravlja ga govorom i odvodi na Orijent. Za to vreme sva Bća.. stoje u redu obrazujući mačevima svod, a Nadzornici koji su na svojim mestima kucaju čekićima.

Posle završetka rada ispraća se Suv.. Vel.. Kom.. Vel.. Mstr.. na ovaj isti način.

Član 106

Aktivne članove Vrhovnoga Saveta dočekuju sedmoro Bće.. noseći zvezde, a predvođeni dvojicom Ceremonijara koji ih sprovode na Orijent. Ostala Bća.. stoje u redu i obrazuju mačevima svod, a Nadzornici kucaju čekićima. Starešina nudi redovnim članovima Vrhovnoga Saveta da rukovode radom, ako i sam nije 33. stp., i naređuje trogubi pozdrav. Pri polasku ispraćaju se kao i pri dočeku.

No u Radionici u kojoj su članovi Vrhovnoga Saveta ujedno i redovni njeni članovi, mogu ove počasti izostati.

§ 1. – Dekoracije

Član 107

Insinjije za Velike Gen.. Inspektore za Srbiju ove su:

1. Crveni Tevtonski Krst na beloj moariranoj traci dužine 3 cm, a širine 1,2 cm, koji se nosi na levoj strani grudi. Na ovom krstu leži Zvezda od devet krakova izukršтана sa tri zlatna Trougla. Preko ovih

Trouglova položeni su: desno jedan Mač, a levo "Ruka Pravde", oboje od zlata. U sredini Krsta je Talir Reda azurne boje, a u sredini ovoga Dvoglavi Orao imajući s desne strane Terazije. S leve strane je Pravougaonik i Šestar, spojeni s Trouglom, - sve od zlata. Oko Talira obavija se traka azurne boje. Na njenom gornjem delu piše: "Ordo ab Chao", a na donjem: "Deus meumque Jus".

Oko trake su dva kruga obrazovana od dve zmije koje grizu svoje repove i čiji je međuprostor zlatan. Oba kruga (ili obe zmije) dodiruju devet malih Trouglova u crvenom emalju. Na svakom Trouglu je po jedno zlatno slovo u ovom redu: S.. A.. P.. I.. E.. N.. T.. I.. A..

2. Velika bela moarirana lenta opervažena zlatnom prugom. S preda lente je Trougao od zlata sa zlatnim zracima, a u sredini Trougla je broj 33. s desna i s leva Trougla je Mač od srebra okrenut ka središtu. Lenta se nosi preko levog ramena, a završava se u špic ukrašen zlatnim resama. U sredini špica je crvenozelena kokarda, a o sredini kokarde visi crni Dvoglavi Orao s pruskom zlatnom dijamantom, povrhu koje ima Trougao s vrhom na dole. Orao drži u svojim kandžama zlatan Mač, a kljun i kandže su mu takođe od zlata.

3. Dupla zlatna Burma s monogramom dotičnoga Bta.. (Ovo nije obavezno).

GLAVA IX

Banketi

Član 108

Vrhovni Savet Srbije proslavlja jednim prodičnim banketom deseti maj, kao godišnjicu svoga osnivanja. Ovaj je banket obavezan za svu Braću 33. stp., a

neobavezan je za članove neredovne i dopisne, koji su van Srbije.

Član 109

Isto tako priređuje se svake godine oko 25. decembra, banket u kolegiji 22. stp., na kom se drže ove tri obligatne zdravice:

Za kralja i kraljevsku porodicu;

Za Lože Škotskog Reda i za sve Masonske Vlasti s kojima je Vrhovni Savet Srbije u prijateljskom odnosima.

Ove dve zdravice napija Suv.. Vel.. Kom.. odnosno njegov Zastupnik.

Treća je zdravica za Suv.. Vel.. Kom.. koju napija Vel.. Govornik.

Član 110

Komande, paljbe i pozdravi kod svake zdravice jednaki su kao i na banketima za učenič.. stupnjeve.

GLAVA X **Stupnjevi i rokovi**

Član 111

Škotski Stari i priznati Red sastoji se iz 33 stupnja po ovom redu:

Prva klasa:

1. stupanj, - učenik
2. stupanj, - pomoćnik
3. stupanj, - majstor

Druga klasa:

4. stupanj, - Tajni Majstor
5. stupanj, - Potpuni Majstor

6. stupanj, - Intimni Sekretar
7. stupanj, - Sudija
8. stupanj, - Intendant Građevina
9. stupanj, - Izabranik devetorice
10. stupanj, - Slavni Izabranik petnaestorice
11. stupanj, - Svetli Izabranik dvanaestorice
12. stupanj, - Veliki Majstor Arhitekta
13. stupanj, - Kraljevski Svod Solomona
14. stupanj, - Veliki Izabranik, potpuni i svetli Zidar

Treća klasa:

15. stupanj, - Kavaljer Istoka ili Mača
16. stupanj, - Princ Jerusalima

Četvrta klasa:

17. stupanj, - Kavaljer Istoka i Zapada
18. stupanj, - Princ Ružičnoga Krsta, Kavaljer Orla

Peta klasa:

19. stupanj, - Veliki Pontifikus
20. stupanj, - Veliki Majstor Simboličkih Loža
21. stupanj, - Noahit ili Pruski Kavaljer
22. stupanj, - Kavaljer Kraljevske Sekire, Princ Libana
23. stupanj, - Šef Tabernakla
24. stupanj, - Princ Tabernakla
25. stupanj, - Kavaljer zmije d'Airen
26. stupanj, - Princ Zahvalnosti, Trojni Šot
27. stupanj, - Kavaljer Komander Hrama
28. stupanj, - Kavaljer Sunca, prosvećeni Princ
29. stupanj, - Škotski Kavaljer Svetog Andreje, Veliki Šot, Patrijarh Krstonosac, Vel. Majstor Svetlosti

30. stupanj, - Kavaljer Kadoš, Kavaljer crnog i belog Orla

Šesta klasa:

31. stupanj, - Veliki Inspektor Inkvizitor Komander

32. stupanj, - Svetli Princ Kraljevske Tajne

Sedma klasa:

33. stupanj, - Suveren Veliki Generalni Inspektor

Član 112

Za unapređenje na viši stupanj mora da proteče najmanje godinu dana od unapređenja prethodnog stupnja.

Član 113

Niko od Bće.. nema prava tražiti unapređenje na viši stupanj iz razloga što je rok protekao. Jedino Vrhovni Savet ceni je li dotični Bt.. dao dokaza o marljivosti i stalnosti, je li stekao dovoljno potrebnog znanja i je li u stanju da razume filosofiju stupnja koga iščekuje.

Član 114

Rokovi mogu izuzetno biti smanjeni samo naspram one Braće koja se odlikuju svojim zaslugama i svojom predanošću Savezu.

Za ovo se podnosi obrazložen predlog, potpisan najmanje od petoro Bće.. .

GLAVA XI

Način uzvišenja na stupnjeve

Član 115

Vrhovni Savet, suverena i nezavisna vlast u celom prostranstvu svoje jurisdikcije, ima prava davati sve stupnjeve Reda po svojoj proceni i svom nahođenju; on jedini ustanovljava Areopage, Šapitre i Lože staroškotskog i priznatog Reda.

Vrhovni Savet na priznaje nikakvu drugu Masonsku Vlast višu ili ranu njegovoj u celom prostranstvu njegove jurisdikcije za sve stupnjeve. On jedini punopravno administrira, upravlja i vlada.

Od ovog svog isključivog prava Vrhovni Savet može odstupiti i ustupiti ga za 1., 2. i 3. stupanj Ložama koje bi već postojale, pre njegovog osnivanja, pod zaštitom kakve druge više Masonske vlasti i koje on na osnovu međusobnoga ugovora zaključenog s dotičnom višom vlašću bude priznavao.

Član 116

Vrhovni Savet Srbije neće unaprediti ni uzvisiti ni jednog Bta.. strane jurisdikcije bez naloženog dopuštenja, pa makar taj Bt.. stalno boravio u Srbiji.

Član 117

Sl.. Zidar koji na nepravilan način dobije jedan stupanj Škotskog Starog i priznatog Reda, neće biti priznat sve dok ne priđe pod vlast Vrhovnoga Saveta Srbije i ovaj mu ne uvaži ispravnost dotičnih stupnjeva.

Njegove dotadašnje diplome predaju se Vel.. Kanc.. Gener.. Sekretaru koji mu izdaje nove, pod datumom kad je regularisan.

Član 118

Sl.. Zidar koji bi imao stupnjeve slične Škotskim, dobivene od nepriznate Masonske Vlasti, nema pristupa u Radionicama pod zaštitom Vrhovnoga Saveta Srbije i ne može se koristiti pravima Škotskih Zidara, sve dok ne ispuni pogodbe iz čl. 117.

GLAVA XII

Tela Masonska u Beogradu – Uzvišenja – Inicijacije – Odsustva – Ostavke

§ 1. – Radionice od 19. do 33. stupnja sa sedištem u Beogradu

Član 119

Pod Vrhovnim Savetom Srbije postoje u Dol.. Save Or.. Beograda:

Jedan Konzistoar Prinčeva Kraljevske Tajne

Jedan Tribunal Velikih Inspektora – Inkvizitora – Komandera

Jedan Areopag Kavaljera Kadoša

Jedna Vel.. Loža Kavaljera Škotskih Sv. Andreje

Jedan Sanktuar Kavaljera Sunca

Jedno Bratstvo Prinčeva Zahvalnosti de Mersu

Jedna Kolegija Kavaljera Kraljevske Sekire

Član 120

Suv.. Vel.. Kom.. predsedava po svom pravu u Kolegiji 22 stp.. .

Administrativni Odbor postavlja svake godine Časništvo Masonskih Tela koja postoje pod njim u Dol.. Save Or.. Beograda.

Predsednici tih Radionica moraju imati najmanje 31. stupanj.

Član 121

Vel.. Kanc.. Gen.. Sekr.. i Vel.. Blag.. Milosrd.. članovi su Radionica sviju stupnjeva.

Vel.. Govor.. pripada po svom pravu Radionici 22. stp.. .

§2. – Povišenja

Član 122

Jedino Vrhovi Savet ima pravo da rešava o povišenju nagrade od 22. do 32. stupnja.

Član 123

Predlozi za povišenja od 22. do 32. stupnja podneseni Vrhovnom Savetu odložiće se, ako bude pet opravdanih protivnih glasova.

Član 124

Do bi bio ko uzvišen na 33. stp.. potrebno je da bobije sve glasove u korist uzvišenja. Glasanje je javno, a počinje od najmlađeg člana, tj. od onog koji je poslednji uzvišen.

Samo jedan protivan glas dovoljan je da kandidat bude odbiven; ali ako razlozi ne budu opravdani, većina može preko njih da pređe. Međutim, kod dva protivna glasa, ili više, smatraće se da je kandidat definitivno odbiven.

Članovi Vrhovnoga Saveta biraju se doživotno.

Član 125

Odbiveni kandidat može biti ponova predložen tek posle jedne godine dana.

§3. – Inicijacija (Posvećenje)

Član 126

Ako kandidat za viši stupanj Vrhovnoga Saveta ne bi došao na dan uzvišenja, on ne može biti uzvišen naknadno pre nego što se ponovo glasa za nj. Od ovoga pravila čini se izuzetak samo u slučaju ako je kandidat bio sprečen uzrocima koje bi Vrhovni Savet priznao i usvojio kao opravdane.

Član 127

Uzvišenja na 22, 26, 28, 29, 30, 31 i 32 stp.. ne mogu se vršiti prostim saopštenjima. Izuzetka može da bude samo u izvanrednim prilikama i to po oceni i dopuštenju Vrhovnoga Saveta.

Za svako dopuštenje mora da se donese naročito rešenje koje se upisuje u zapisnik.

Posvećenje na 33. stp.. vrši se uvek saobrazno ceremonijalu i Ritualu.

Član 128

Svake godine u toku trećega tromesečja Vrhovni Savet sastavlja Imenik Braće uzvišene na stupnjeve više od 18.

Vrhovni Savet Srbije priznaje za ispravnu na razne stupnjeve uzvišenu Braću koja su upisana u Imenik , ili čije su diplome overen od strane Vrhovnoga Saveta, a izdate od druge Vlasti istoga Reda i u drugoj državi.

§ 4. – Odsustva

Član 130

Braća koja bi htela probaviti izvesno vreme van zemlje, moraju tražiti odsustvo. Ako je odsustvo veće od šest meseca, članski ulog ne plaća se za to vreme.

Član 131

Odsustvo se traži pismeno preko Vel.. Kanc.. Gen.. Sekr., a ovaj ga podnosi na rešenje Vrhovnom Savetu u prvoj narenoj sednici.

Član 132

Brat s odsustva može se vratiti u sastav Masonskoga Tela tek po donesenoj odluci Vrhovnoga Saveta, koja se unosi u zapisnik.

5. – Ostavke

Član 133

Ostavka se podnosi napismeno Vel.. Kancelaru Gen.. Sekretaru.

Član 134

Podnosilac ostavke može da je povuče natrag u roku od trideset (30) dana, računajući to od dana kad je ona saopštena Vrhovnom Savetu. Izjava o povlačenju ostavke upisuje se u Zlatnu Knjigu.

Član 135

U toku navedenoga vremena može se dotičnom Btu.. uputiti deputacija od tri člana sa zadatkom da ga privole da ostavku trgne. Ako se u tom ne uspe, ostavka će mu se uvažiti po isteku pomenutoga roka.

Član 136

Odsustvo se može dobiti i ostavka uvažiti samo kad dotični Bt.. izmiri svoje obaveze prema Blagajnici. A ako on to ne učini, postupiće se prema njemu u smislu odredaba iz čl. 95.

Član 137

Redovnim članom uvažene ostavke može se postati tek po saslušanju Administrativnoga Odbora i po izvršenju svih onih procedura koje su propisane za uzvišenja.

GLAVA XIII

Osnivanje i instalacija Masonske Tela

Član 138

Molba za osnivanje Manskoga Tela pod zaštitom Vrhovnoga Saveta Srbije može biti podnesena samo kad ima dovoljno Braće odnosnoga stupnja.

Član 139

Na prvom sastanku predsedavaće Brat po stupnju najstariji; a ako ih ima dva ili više jednakoga stupnja, predsedava najstariji po godinama. On imenuje I i II Nadzornika, Sekretara, Govornika i Blagajnika, obrazujući tako privremenu Radionicu.

Član 140

Na drugom sastanku obaviće se:

1. pregledanje i proveravanje dokumenata i stupnjeva Braće koja žele da osnuju Radionicu;
2. sastavljanje spiska po obrascu Br.
3. potpisivanje molbe za osnivanje;
4. utvrđivanje Uredbe o finansiranju
5. pisanje zapisnika i spiska molilaca s naznačenjem njihovih stupnjeva; i
6. pripremanje ostalih dokumenata potrebnih za osnivanje Radionice.

Sve ovo predaje se Vel.. Kanc.. Gen.. Sekr.. na postupak, zajedno s položenom taksom za osnivanje Radionice.

Član 141

Rang Radionica ide po datumu njihovog zasnivanja. One biraju ime Radioničino. Ono podleži odobrenju Vrhovnoga Saveta. Ali ni u kom slučaju ne može biti dve Radionice s istovetnim imenom.

Član 142

Podnesenu molbu za osnivanje Radionice Vel.. Kanc.. Gen.. Sekr.. predaje Konzistoaru 32. stp., čija je dužnost da se informiše o umesnosti molbe, kao i o građanskim i moralnom odnosima molilaca.

Potreban izveštaj s mišljenjima Konzistoar podnosi Vrhovnom Savetu u roku od 40 dana.

Član 143

Osnivanje jedne Radionice rešava se većinom glasova.

Član 144

Dotična Radionica, prošto primi od Vel.. Kanc.. Gen.. Sekr.. saopštenje o osnivanju, bira sebi časnike.

Član 145

Ako osnivanje Radionice nije odobreno, podneseni dokumenti i novac vraćaju se odmah moliocima.

Član 146

Pre formalnoga odobrenja za osnivanje Radionice ne mogu se vršiti primanja ni uzvišenja u njoj.

Član 147

Po dobivenom dopuštenju Radionica se mora instalirati u roku od tri meseca, računajući to od dana prijema povelje. Ako se ovaj rok propusti, povelja gubi svoju važnost i Radionica se ne može više instalirati.

Član 148

Instalacije vrše u ime Vrhovnoga Saveta određene delegacije.

Član 149

Ovlašćenja za delegacije upisuju se u Knjigu Patenata. Ona se zajedno s poveljom predaje Starešini Radionice koja se osniva.

Član 150

Povelju potpisuju svi Članovi Vrhovnoga Saveta i ona se upisuje u celosti u Zlatnu Knjigu nove Radionice.

U istu knjigu upisuju se potom i svi Dekreti, Zakoni i Naređenja Vrhovnoga Saveta.

Član 151

Radionice vode knjigu i o Arhitektonskim Tablama. Ova je knjiga pagisana i overena od strane Starešine Radioničine. U nju se upisuju sve odluke najtačnije.

Član 152

Instalacija Radionice izvršuje se saobrazno Ritualu propisanom od strane Vrhovnoga Saveta.

Određeni delegato primaju zakletvu od Radioničinih članova pri instalaciji.

Zapisnik o instalaciji zajedno sa spiskom članova upućuje se odmah Vrhovnom Savetu.

Član 153

Delegati podnose Vrhovnom Savetu izveštaj o svojoj misiji u prvoj narednoj sednici.

GLAVA XIV

Opšte odredbe o stupnjevima

1. – karakter Zidarski

Član 154

Osobine Zidara nerazdvojne su od njegove prirode; a svojstvo se gubi u ovim slučajevima:

1. posle podnesene i uvažene ostavke;
2. usled nečasnih postupaka; i
3. prekršavanjem obaveza datih pri stupanju u Red ili docnije.

Član 155

Niko ne može biti lišen svojstava Sl.. Zid.. bez osude donesene na osnovu Uredbe Radioničine.

Član 156

Odluku o brisanju, donesenu na osnovu čl. 154 Konstitucije, Radionica odmah saopštava Vel.. Kanc.. Generalnom Sekretaru Vrhovnoga Saveta koji rešenje ovoga obznanjuje ostalim Radionicama s kojima je Vrhovni Savet Srbije u vezi.

Ovo se obznanjivanje ne može učiniti pre nego što rešenje postane izvršno.

Radionice ne mogu ni pod kakvim izgovorom primati na rad, čak ni kao posetioce i goste, Braću izbrisanu iz Matrikule Reda.

Starešina Radionice, koji bi se ogrešio o ovo naređenje, biće ukoren ili udaljen sa dužnosti.

Član 157

Za svakoga Zidara i člana jedne Radionice obavezne su njezine odluke i onda, kad su one donesene za vreme njegovog redovnog odsustva ili slučajnog izostanka.

Član 158

Zidari lišeni svojstava na osnovu osude jedne Masonske Vlasti s kojom je Vrhovni Savet Srbije u redovnim i prijateljskim odnosima i vezama, smatraju se za isključene i ne mogu posećivati ni jednu Radionicu pod njegovom zaštitom.

2. – Propisi

Član 159

Uz podnesenu molbu za dopuštenje osnivanja jedne Radionice moraju se priložiti i dokazi da će se ona saobraziti svima odredbama člana 140 Konstitucije i da će svoju uredbu zasnovati na podlozi ove, čije odredbe postaju za nju obavezne od dana odobrenja Vrhovnoga Saveta.

Član 160

Svoju privremenu Uredbu koja mora biti paginisana i overena od strane Časnika, Radionica podnosi Vrhovnom Savetu u dva jednaka primerka; a Vrhovni Savet upućuje to Tribunalu na ocenu i izveštaj. Kad Vrhovni Savet primi ovaj izveštaj zajedno s mišljenjem Generalnoga Prokuratora, donosi definitivno rešenje o usvajanju Uredbe.

Član 161

Jedan primerak Uredbe zadržava Vrhovni Savet za sebe, a drugi, potvrđen svojim pečatom, vraća dotičnoj Radionici.

Član 162

Radionica koja bi htela da učini kakve izmene u svojoj Uredbi mora da postupi isto onako, kao što se postupa pri stvaranju Uredbe.

Član 163

Sve Radionice moraju imati bar po jedan primerak Konstitucije i Opšteg Pravilnika Vrhovnoga Saveta.

Cena je primerku 5 dinara.

Član 164

Za odnose nepredviđene Radioničinom Uredbom važe Odredbe Konstitucija i Opšteg Pravilnika.

3. – Sastanci Zidarski

Član 165

Radionica ne može držati sastanke na neposvećenom mestu. Izuzetak od ovoga pravila može da bude samo po naročitom dopuštenju Vrhovnoga Saveta. Ovo je dopuštenje privremeno.

Član 166

Radioničina rešenja donose se po pravilu glasanjem. Izuzetno od ovoga može se rešavati i aklamacijom.

Član 167

Svako slzidarsko pismo nosi na čelu ovu formulu:

U.. S.. B.. V.. T.. S.. S..

Ili

UNIVERSI TERRARUM ORBIS SUMMI ARCHITECTONIS GLORIA AB INGENIIS

i

U ime i pod zaštitom Vrhovnoga Saveta Srbije
(Ime Radioničino, mesto, godina osnivanja itd)

Član 168

Radionice se poglavito bave poukama iz filosofije, principima političko-socioloških nauka i humanitetom. Verska i partijsko-politička pitanja isključena su. Debata koja bi dovođila Braću do lične animoznosti, zabranjena je u Radionicama.

Član 169

Radionicama upravljaju Časnici koji se biraju na godinu dana.

Član 170

Svaki Časnik može biti ponova izabran na svoj položaj po isteku roka. Ali kad tri godine uzastopce bude na njemu, može biti biran tek posle godinu dana. Ovo ograničenje ne važi za položaje Sekretara i Blagajnika. Oni se mogu ponova birati u svakoj prilici.

4. – Diplome

Član 171

Slobodni Zidari imaju diplome.

Lože i Šapitri izdaju do 18. stp.. zaključno.

Diplome za više stupnjeve izdaje samo Vrhovni Savet.

Diplomu viših stupnjeva potpisuju Suv.. Vel.. Komander, Vel.. Kanc.. Gen.. Sekretar, Vel.. Govor.. Gener.. Prokurator i Vel.. Blag.. Milosrdnik.

Član 172

Lože i Šapitri mogu izdavati i duplikate diploma, kad dotični Brat na poledini toga duplikata svojim potpisom utvrdi da je unikat izgubio. On se u tom slučaju mora obavezati da će Radionici vratiti duplikat kad unikat nađe.

Član 173

Vrhovni Savet može vidirati pismena izdana od stranevisokih Masonskih Tela s kojima je u vezi.

§ - 5. Godišnja reč

Član 170

Vrhovni Savet saopštava godišnju reč područnim Radionicama u toku meseca januara svake godine.

GLAVA XV

Formacija i kompozicija Radionica

1. – Simboličke Lože

Član 175

Simboličke Lože, osnovane od strane Vrhovnoga Saveta, rade na 1., 2. i 3. stupnju i daju ove stupnjeve svojim članovima na osnovu hijerarhije Reda Škotskog starog i priznatog.

Član 176

Za osnivanje simboličke Lože potrebno je najmanje sedam Zidara Majstora kao osnivača.

Član 177

Niko ne može biti primljen za Slobodnoga Zidara ako nije navršio 21 godinu. Međutim, sin aktivnog

člana jedne Lože može biti primljen u Savez i posle navršene 18 godine.

Član 178

Da ko postane Sl.. Zid.. mora moći slobodno raspolagati sobom, imati dovoljnoga znanja i biti potpuno častan čovek.

Član 179

Loža ne treba da prima za Sl.. Zidara lice čije imovno stanje ne može da podnosi terete određene Pravilima opštim ili posebnim.

Član 180

Simbolička Loža osnovana po obredima Škotskoga Reda starog i priznatog ne može bez dopuštenja Vrhovnoga Saveta raditi po drugom kom obredu.

2. – Radionice od 4. do 18. stupnja

Član 181

Šapitri ovlašćeni poveljom Vrhovnoga Saveta rade na stupnjevima od 4. do 18. zaključno i daju ove stupnjeve u smislu hierarhije Reda Škotskog starog i priznatog.

Član 182

Za osnivanje jednoga Šapitra, potrebno je najmanje devet Prinčeva Ružičnoga Krsta kao osnivača.

Član 183

Šapitri Reda Škotskog starog i priznatog nezavisni su od simboličkih Loža. Oni zavise u pogledu Rituala, principa i administracije samo od Vrhovnoga Saveta.

Član 184

Da jedan Sl.. Zidar može dobiti 4. stupanj mora dokazati:

1. diplomom svojom da je Majstor najmanje devet meseca; i
2. da je aktivan član simboličke Lože.

Član 185

Sl.. Zidari iz Dol.. u kojoj nema Šapitra, dobijaju kapitularne stupnjeve od Šapitra najbližeg njihovoj simboličkoj Loži.

Član 186

Predlog za unapređenja na 4. stp.. kao i za afilecije, mora biti potpisan od trojice Braće ovoga stupnja. Po ovom predlogu rešava se na jednom od idućih radova Prinčeva Ružičnoga Krsta.

Član 187

Pre uzvišenja na 4. stupanj, kao i pre afilecije na kapitularne stupnjeve, kandidat potpisuje izjavu da priznaje Vrhovni Savet Srbije za jedinu i najvišu Upravu i MASONSKU Vlast u zemlji, da obećava vernost i poslušnost naspram Vel.. Konstitucija Reda, Konstitucije Vrhovnoga Saveta i Opšteg Pravilnika, da priznaje principe Šotizma i da potpiše Deklaraciju Principa usvojenih od Vrhovnoga Saveta Srbije kao i Zapovedni Dekret od 29. novembra 1862. godine.

Član 188

Stupnjevi Tajnoga Majstora Izabranog Majstora devetorice, Velikog Izabranog Potpunog Zidara, Kavaljera Istoka ili Mača i Princa Ružičnoga Krsta

moraju se davati po ceremonijalu u Ritualu. Ostali stupnjevi mogu se davati i promocijom.

Član 189

Šipatri mogu imati pod svojom upravom Masonske Radionice nižih stupnjeva radi uzvišenja njihovih aktivnih članova.

Član 190

Šapitri moraju držati bar šest svečanih radova u godini. Skupove Šapitra preko ovoga broja saziva po potrebi Premudri.

Član 191

Inicijacija za stupanj Princa Ružičnoga Krsta vrši se na svečan način i samo onoga dana, kad se svetkuje praznik proletanje ravnodnevnice (tajna večera). Od ovog pravila čini se izuzetak tada, kada to pisanom motivacijom zatraže petoro Prinčeva Ružičnoga Krsta.

Član 192

Svake godine o Velikom Četvrtku Šapitri svetkuju godišnji Praznik. Posle svetkovine priređuje se banket. I jedno i drugo obavezno je za sve prinčeve Ružičnoga Krsta.

Član 193

Simboličke Lože mogu na osnovu odluke donesene na majstorskom radu obratiti pažnju Šapitra Prinčeva Ružičnoga Krsta na kandidata, za koga nađu da je po njihovom mišljenju zaslužan da bude uzvišen na stupanj Šapitra.

§ 3. – radionice od 19. do 30. stupnja

Član 194

Areopag daje po ovlašćenju Vrhovnoga Saveta – van Dol.. Beograda – stupnjeve od 19. do 30. zaključno, a u smislu hijerarhije Reda Škotskog i starog i priznatog.

Predsednik Areopaga mora biti bar na 31. stp..

Član 195

U jednoj oblasti može biti samo jedan Areopag i to sa sedištem u glavnom mestu dotične oblasti. Izuzetak od ovoga čini se samo po specijalnom rešenju Vrhovnoga Saveta.

Član 196

U Areopagu mora biti najmanje dvanaest članova koji su 30. stp.. dobili na pravilan način.

Svaki Areopag bira sebi Časnike. On određuje i Časnike koji će upravljati odgovarajućim radovima od 19. do 30. stp.. u njegovom području.

Član 197

Kandidat za člana Areopaga mora biti Sl.. Zidar Škotskoga Reda, upisan u Matrikulu Reda i imati urednu diplomu stupnja Prinčeva Ružičnoga Krsta.

Član 198

Predlog za unapređenje na stupnjeve od 19. do 30. mora biti potpisan od tri člana Areopaga. Ovaj predlog s dokazima iz čl. 197 predaju oni Predsedniku koji ga proverava, iznosi na rešenje u prvom sastanku Areopaga. Areopag donosi odluku, pošto prethodno sasluša mišljenje Vel.. Govornika.

Član 199

Odluka Areopaga šilje se na odobrenje Vrhovnom Savetu zajedno s izvodom zapisnika u kome je konstatovana ispravnost dokumenata kandidatovih. Tek posle ovog odobrenja Areopag može izvršiti inicijaciju.

Član 200

Zapisnik o izvršenoj inicijaciji Areopag dostavlja Vel.. Kanc.. Gen.. Sekretaru zajedno s potpisanom zakletvom novoprimljenoga člana, posle čega Vrhovni Savet izdaje patent odnosno vidira diplomu.

Član 201

Šapitri mogu na osnovu odluke, donesene za svakog člana posebce, da obrate pažnju Areopagu da izvesni Brat prema svojim zaslugama i znanju zidarskom zaslužuje unapređenje na 22. stupanj.

§ 4. – Radionice od 31. do 32. stupnja

Član 202

U Srbiji može biti samo jedan Tribunal Velikih Inspektora Inkvizitora Komandera i samo jedan Konzistor Prinčeva Kraljevske Tajne. Sedište im je u Beogradu.

Član 203

Inspektora Inkvizitora Komandera može biti najviše 72, a Prinčeva Kraljevske Tajne 45 na broju.

Član 204

Tribunal Velikih Inspektora Inkvizitora Komandera rešava po svima spornim pitanjima koja bi mu Vrhovni Savet uputio.

Član 205

Konzistoar Prinčeva Kraljevske Tajne rešava po traženjima osnivanja raznih Masonskih Tela i njihovog unutrašnjeg uređenja.

GLAVA XVI

O međusobnim odnosima Masonskih Tela

§ 1. – Odnosi Vrhovnoga Saveta naspram Radionica
pod njegovom zaštitom

Član 206

Vrhovni Savet priznaje za redovne Radionice samo one, koje je sam osnovao, ili koje je pod svoju zaštitu primio.

Član 207

Samo po Ritualima propisanim i pečatom Vrhovnoga Saveta utvrđenim radi se u Radionicama pod njegovom zaštitom.

Član 208

Radionice održavaju trajne veze s Vrhovnim Savetom. One mu dostavljaju dnevni red svojih sastanaka, traže od njega potrebna objašnjenja, upute i mišljenja i podnose mu eventualne predloge.

Član 209

Vrhovnom Savetu podnose Radionice na odobrenje i izbor svojih Časnika. To isto čine i pri eventualnim promenama u toku godine.

Izbori se vrše u početku svake građanske godine.

Član 210

U toku meseca septembra svake godine upućuju Radionice Vrhovnom Savetu spisak o primanju, unapređenju, afileaciji i otpuštanju, isto tako one mu podnose izveštaj i o svakoj drugoj promeni odnosa i broja članova.

Međutim, pre svakog primanja, unapređenja ili afileacije, Radionice traže od Vrhovnoga Saveta dopuštenje i polažu mu propisanu taksu za to.

Član 211

Radionice saopštavaju Vrhovnom Savetu i imana odbijenih molilaca, navodeći ujedno i razloge.

Član 212

Radionice izveštavaju Vrhovni Savet i o drugim svojim rešenjima i odlukama, donesenim u interesu Sl.. Zidarstva.

§ 2. – Odnosi između Radionica

Član 213

Međusobno spajanje Radionica zabranjeno je; dopušteno je samo držanje zajedničkih radova. Ali se na ovim radovima ne mogu donositi nikakva rešenja bez prethodnoga odobrenja Vrhovnoga Saveta, sem rešenja o prikupljanju novčanih priloga u cilju humanom.

Član 214

Nijedna Radionica ne može primiti za člana niti ga unaprediti na viši stupanj onoga, koga je druga Radionica odbila. Izuzetak od ovoga može da bude samo po pristanku ove i po naročitom dopuštenju Vrhovnoga Saveta.

Član 215

Ako bi koji profani zatražio prijam od Lože van mesta svoga stanovanja, Loža će tražiti obaveštenja i informacije od Lože koja postoji u Or.. gde profani živi, ili ako ove nema – od najbliže Liže. Međutim, profani mora u molbi razložiti šta ga rukovodi da traži prijam van svoga Or..; i samo ako su razlozi opravdani, primiće se.

§ 3. – Inspekcija Radionica

Član 216

Svake godine Vrhovni Savet vrši inspekciju svih svojih Radionica preko određenih Suverenih Vel.. Gen.. Inspektora.

Član 217

Dužnosti i prava Inspektora sastoje se poglavito u tom: da ispituju sve što se odnosi na napredak Radioničin i na tok njenih radova; da se uveravaju da li se Konstitucija i Opšti Pravilnik vrše savesno i tačno; da nema nikakvih inovacija protivnih duhu Masonske; i da se radi po Ritualima propisanim od Vrhovnoga Saveta.

Usled toga Radionice predaju Inspektorima sve svoje Registre na pregled, posle čega ih overavaju svojim potpisima.

Član 218

Inspektori podnose Vrhovnom Savetu pisane izveštaje o izvršenoj misiji. A ako nađu da treba kakve mere preduzeti u interesu Radionica, oni ih u tom izveštaju predlažu.

GLAVA XVII

O Vrhovnm Savetu kao sudskoj vlasti

Član 219

Vrhovni Savet sudi:

- a) po pitanjima časti između pojedine Braće;
- b) po greškama učinjenim od strane pojedine Braće u vršenju dužnosti;
- c) po greškama učinjenim od strane koje Radionice;
- d) po sporovima između pojedinih Radionica; i
- e) po žalbama protivu Radioničinih osuda i rešenja.

Član 220

Za slučajeve pod a i b (čl. 219) Vrhovni Savet može izreći ukor, udaljenje na duže ili kraće vreme od prava i dužnosti Masonskih ili isključenje iz Reda.

U slučaju predviđenom tačkom b Vrhovni Savet može još narediti da se osuda saopšti i Majstorskoj Radionici kojoj dotični član Vrhovnoga Saveta pripada.

U slučajevima pak pod c i d Vrhovni Savet izriče ukor i prekid radova u Radionici za izvesno vreme, ili naređuje i samo zatvaranje njeno odnosno oduzimanje osnivačke povelje.

Član 221

O pitanju časti Vrhovni Savet sudi na tužbu parničnih strana, ili na zahtev Masonskega Tela kome parnične strane pripadaju.

Član 222

Tužba se podnosi Vrhovnom Savetu u dva primerka, od kojih se jedan primerak upućuje tuženoj strani na odgovor. Rok za odgovor je mesec dana.

Član 223

Izviđaj se mora izvršiti i osuda izreći u roku od mesec dana, računajući to od dana primljenoga odgovora na tužbu. Kad izviđaj padne za vreme ferija, rok će se računati mesec dana po isteku ferija.

Član 224

Tužba protivu člana Vrhovnoga Saveta po pitanjima grešaka učinjenih u njegovoj dužnosti, ili u pitanjima časti, podnosi se Vrhovnom Savetu napismeno, a Vrhovni Savet obrazuje komisiju od tri svoja člana, među kojima je i Vel.. Govornik.

Ova komisija, pošto joj je tužba podnesena, čini izviđaj. Ako većina njena nađe da je tužba osnovana, Vrhovni Savet saziva svoje članove na sastanak najdalje u roku od mesec dana.

Ako je pak sam Vel.. Govornik mišljenja da tužbi ima mesta, ono će se podneti Vrhovnom Savetu koji će rešiti.

Na sazvanom sastanku Vel.. Govornik podnosi Vrhovnom Savetu svoj izveštaj. Tuženi Brat, kom se poziv mora uputiti petnaest dana ranije, daje svoju odbranu na istom sastanku; no on može ovlastiti i drugog kog Brata (bar 4. stupnja) da ga brani. Ako

tuženi ne dođe na suđenje, ili ne odredi sebi zastupnika, odrediće mu ga Suveren Vel.. Komander.

Vel.. Govornik može dati svoj odgovor i posle podnesene odbrane, ali poslednju reč ima tuženi ili njegov zastupnik. Posle odgovora Vel.. Govornika i tuženoga Brata Suveren Vel.. Komander zaključuje debatu, a Vrhovni Savet se povlači i rešava. Pri ovom rešavanju ne mogu biti prisutni ni Vel.. Govornik, ni tuženi, ni njegov zastupnik.

Član 225

Tužba protivu Radionice mora takođe biti napisмено podnesena. Isleđenje i suđenje vrši se saobrazno odredbama iz čl. 224.

Član 226

Ako Vrhovni Savet ima da sudi između dve ili više Radionica, proučiće prethodno izveštaj Administrativnoga Odbora o dotičnom sporu. Zatim će dopustiti parničnim Radionicama da preko tri za ovaj cilj izabrana svoja člana podnesu potrebne odgovore. Vel.. Govornik svodi potom izveštaj i odgovore zaključujući debatu; a Vrhovni Savet, pošto se povuče, donosi rešenje. Po donesenom rešenju pozivaju se Radionice kojima Suveren Vel.. komander predlaže, ako tome ima mesta, način izmirenja usvojen od strane Vrhovnoga Saveta. Ako Predstavници Radionica ne pristanu na izmirenje, Vrhovni Savet ponova rešava i saopštava definitivnu odluku svoju.

Član 227

Radionice sude po krivicama učinjenim u njihovoj sredini na osnovu postojećih Uredaba njihovih.

Član 228

Izuzimajući proste disciplinske kazne, žalbe se mogu podnositi protivu svakog Radioničkog rešenja ili osude.

Član 229

Žalba mora biti podnesena tuženom u roku od mesec dana, računajući od dana saopštenja rešenja ili osude.

Član 230

Žaliti se može:

1. osuđeni Brat;
2. Govornik Radionice koja je osudu izrekla; i
3. Vel.. Govornik Vrhovnoga Saveta.

Član 231

U slučaju podnesene žalbe rešenje postaje izvršno tek posle osude Vrhovnoga Saveta; ali u tom međuvremenu osuđeni je ipak lišen Masonskih prava.

Član 232

Uz podnesenu žalbu Radionica upućuje Vrhovnom Savetu i odnosnu osudu zajedno sa svima aktima po dotičnoj krivici.

Član 233

Osuđeni Brat predaje Vrhovnom Savetu uz svoju žalbu i memorandum s dokazima odbrane. Duplikat ovoga memoranduma on podnosi u isto vreme Sekretarijatu one Radionice, protivu čije se osude žali; a Radionica najdalje u roku od mesec dana upućuje Vrhovnom Savetu svoj odgovor na taj memorandum.

Član 234

Žalbu ocenjuje Tribunal Inspektora Inkvizitora Komandera 31. stupnja.

Član 235

Za vršioca dužnosti Vel.. Govornika Prokupatora pri Tribunalu imenuje Vrhovni Savet jednog od Inspektora Inkvizitora Komandera.

Član 236

Niko se ne može odreći naimenovanja za člana Tribunala. Izuzetak od toga može biti samo tada, kada je u rodbinskim vezama sa žaliteljem, ili kada je lično zainteresovan u spornom predmetu.

Član 237

Onaj, koji bez opravdanih razloga otkáže da se primi određene mu dužnosti, plaća kaznu od 25 dinara u korist Dobročinske Blagajnice.

Član 238

Vel.. Kancelar Gen.. Sekretar saopštava žalitelju u roku od pet dana naimenovanje članova Tribunala; a žalitelj je u pravu da u roku od osam dana, od dana saopštenja, učini izuzeće najviše protivu trojice naimenovanih članova.

Član 239

Pri suđenju Princu Kraljevske Tajne svi članovi Tribunala moraju imati 32. stupanj.

Član 240

Definitivno obrazovanom Tribunalu predaje se ceo sporni predmet na razmatranje; a Vel.. Govornik Prokurator podnosi mu izveštaj i tužbu u dan koji odredi.

Član 241

Predstavnik Tribunala poziva tuženoga da mu predstane u roku od deset dana radi saopštenja tužbe i svdoka koji ga terete.

Ako se tuženi ne može pronaći niti poziv lično da mu se preda, poziv će se poslati Radionici kojoj je on pripadao u poslednje vreme.

Član 242

Na dan pretresa tribunal saslušava tuženoga i svedoke.

Tuženi odgovara lično. A ako ne bi predstao, Tribunal će mu odrediti zastupnika. Tuženi može u ostalom to i sam da učini; no u svakom slučaju zastupnik mora imati bar 4. stupanj.

Član 243

Radionica, protivu čije je osude podnesena žalba, može takođe odrediti jednog od svojih Časnika da je na pretresu zastupa.

Član 244

Posle završene debate Tribunal se povlači redi donošenja odluke. Odluka se donosi većinom glasova. Pri jednakoj podeli glasova smatra se da je tuženi oslobođen. Posle glasanja Predsednik Tribunala poziva tuženoga i saopštava mu: “da je kriv”, ili “da nije kriv”.

Član 245

Ako tuženi nije kriv, Tribunal ništi Radioničini osudu i vraća tuženoga u sva njegova Masonska prava.

Član 246

Ako je tuženi kriv, Tribunal može prvostepenu osudu osnažiti ili preinačiti, imajući pritom u vidu Uredbu one Radionice kojoj tuženi pripada.

Član 247

Predsednik Tribunala saopštava osudu tuženom u roku od tri dana na potpis, a zatim je u roku od osam dana zajedno sa svima aktima predaje Vrhovnom Savetu.

Član 248

Vrhovni Savet, pošto proveriti ceo postupak Tribunala, može osudu da poništi, ako su Opšta Pravila ili Masonski principi povređeni. U ovom slučaju on vraća Tribunalu ceo predmet na ponovno suđenje.

GLAVA XVIII

O slučajevima suspenzije, disolucije ili podele

Član 249

Samo Vrhovni Savet može donositi odluku da se Radionica zatvori, bilo radi disciplinske kazne, bilo posle suspenzije, podele ili disolucije.

Član 250

Radionica može sama obustaviti radove za izvesno vreme. Ona o toj svojoj odluci izveštava odmah Vrhovni Savet i podnosi mu razloge. U ovom slučaju ona

predaje na revers Vel.. Kancelaru Reda: Konstituciju, Pečat, Rituale, Zlatnu Knjigu, Matrikulu i Zapisnik radova, izmirjući ujedno i sve svoje novčane obaveze naspram Vrhovnoga Saveta.

Član 251

Starešina Radioničin, I i II Nadzornik i Govornik odgovorni su za izvršenje naređenja člana 250.

Član 252

Niko i ni pod kakvim izgovorom ne ože zadržati pri sebi Konstituciju, Pečate, Žigove, Knjige, novac ili druge predmete, koji su svojina one Radionice čiji se radovi obustavljaju; inače se izlaže mogućnosti da bude isključen.

Eventualno isključenje izriče Vrhovni Savet i saopštava ga svima Radionicama s kojima je u vezi.

Član 253

Časnici Radioničini, koji imaju pri sebi predmete pripadajuće njihovom činu, odgovorni su za njih kako svojoj Radionici, tako i višoj Masonske Vlasti, sve dok ne postupe po odredbama čl. 250.

Član 254

Radionica koja stvarno obustavi radove za vreme duže od tri godine i ne ispuni naređenja čl. 250, izbrisaće se iz spiska.

Član 255

Molba za obnavljanje radova mora biti potpisana od sedmorice Zidara koji su Radionici pripadali pre prekinutih radova.

Član 256

Molba se upućuje Vrhovnom Savetu koji je predaje na ocenu Konzistoaru Prinčeva Kraljevske Tajne.

U roku od petnaest dana Konzistoar podnosi Vrhovnom Savetu svoj izveštaj.

Član 257

Ako se molba uvaži, onda se dekret Vrhovnoga Saveta, kojim se odobrava obnavljanje radova, upisuje u Osnivačku Povelju i u Zlatnu Knjigu; a dokumenti predati Vel. Kancelaru prilikom zatvaranja Radionice, vraćaju joj se.

Član 258

Ako se molba odbije, saopštava se to Braći koja su molbu potpisala.

Član 259

Traženje disolucije jedne Radionice podnosi se napismeno. Ona treba da je potpisana najmanje od pet redovnih članova, a spušta se u torbu za propozicije.

Član 260

Za ovim se pozivaju na vanredni sastanak svi članovi Radioničini bar na mesec dana pre rada. U pozivu mora biti naznačen dnevni red. Ako se na ovom sastanku sedam redovnih članova najstarijega stupnja, na kom Radionica radi, izjasne za nastavak radova, disolucija se ne može izreći.

Član 261

Članovi koji se u navedenom smislu izjasne, ostaju sopstvenici svih Osnivačkih Povelja, Registara, Arhive i

pokretnih stvari, kao i novca; a Braća koja se povlače, nemaju u tom slučaju prava ni na kakvu naknadu.

Član 262

Ako među povučenom Braćom ima Časnika u čijim se rukama nalaze Radioničini predmeti ili novac, predaće ih onima koji radove nastavljaju. Ko ovako ne uradi, kazni se izgnanstvom iz Reda. Ovo izgnanstvo saopštava se svima Radionicama na svetu, s kojima je Vrhovni Savet u vezi.

Član 263

Ostali aktivni članovi, ako su brojno ispod polovine prvobitnoga broja Radioničinih Članova i ako su ispunili naređenja druge alineje čl. 260, podnose Vel. Kancelaru:

1. svoja imena;
2. finansijsko stanje Radioničino; i
3. tačan izveštaj o uzrocima koji su doveli do rascepa.

Svi ovi dokumenti upućuju se Konzistoaru Prinčeva Kraljevske Tajne, koji ih potom podnosi uz svoj izveštaj Vrhovnom Savetu.

Vrhovni Savet rešava: ili da se radovi obnove, ili da se Radionica privremeno zatvori, ili da se ona definitivno raspusti.

Član 264

Po donošenju rešenja o raspuštanju (disolucija) predaju se odmah Starešini: Konstitucija, Pečati, Žigovi, Zlatna Knjiga, Matrikula, Zapisnica radova, ostali materijal i novac.

Član 265

U ovom slučaju Starešina vrši likvidaciju, a Blagajnik i Milosrdnik podnose mu račune na proveravanje. Međutim, posle mesec dana on izlaže prodaji sve profane stvari, a dobiveni novac od prodaje, kao i novac iz Blagajnice i predmete pobrojane u čl. 264, predaje Vel.. Kancelaru Gener.. Sekretaru.

Član 266

Prilikom likvidacije ne mogu se Starešini činiti ni s koje strane prigovori ili reklamacije; ali svaki član Radioničin može da razgleda dokumente i rezultat prodaje.

GLAVA XIX

Opšta naređenja

Član 267

Konstituciju Reda Škotskog starog i priznatog proglašava Vrhovni Savet Srbije.

Član 268

Konstitucija stupa na snagu od dana proglašenja.

Član 269

Radionice se upravljaju po odredbama Konstitucije od dana kad je prime.

Član 270

Starešine i Sekretari Radioničini izdaju Vel.. Kancelaru Gen.. Sekretaru revers na onoliki broj primeraka Konstitucije, koliko ih prime.

Član 271

Svi članovi Reda Škotskog starog i priznatog mogu dobiti po jedan primerak Konstitucije, a svaki kandidat pri uzvišenju na stupanj veći od 18. mora ga imati; u oba slučaja cena mu je 5 dinara od komada.

Član 272

Svaka Konstitucija proverena je rednim brojem i glasi na sopstvenika. Pored toga nju potpisuje Vel.. Kanc.. Gen.. Sekretar.

Član 273

Vel.. Kanc.. Gen.. Sekretar vodi belešku o svima Radionicama i članovima koji dobiju Konstituciju.

Član 274

Niko ne može i ne sme primerak svoje Konstitucije dati drugom.

Član 275

Po smrti jednoga Brata treba odmah preduzeti korake da se vrate svi predmeti i dokumenti, koji su se nalazili kod njega. Izuzetak od ovoga pravila može biti samo onde, gde iza preminuloga Brata ostaje njegov sin koji pripada Savezu. Međutim, svi kandidati još pri prijemu u Savez, potpisuju zaveštanje da se posle njihove smrti sve masonske stvari predaju određenom izaslaniku.

Član 276

Predlog o izmeni Konstitucije mogu podnositi najmanje petorica redovnih članova Vrhovnog Saveta, i to na radu koji je isključivo u tom cilju sazvan.

Izmene stupaju na snagu kad za njih glasaju bar dve trećine od prisutnih članova Vrhovnoga Saveta.

Član 277

O tačnom vršenju Konstitucije staraju se u prvom redu članovi 33., 32. i 31 stupnja, zatim delegati Vrhovnoga Saveta i najzad naročiti Inspektori koji se za to odrede.